

Иванчица Ђерић

НОЋ НА БИЛИЈАРУ

ОДБИЈАМ СЈЕДИТИ НА КАУЧУ КАО СТВАР

Отишла сам да играм билијар,
 у паб у који се иде кришом,
 ту идем када се борим са стварношћу тишом,
 он је неугодно стар,
 мирис пива је у свакој билијарској кугли,
 и билијарски штапови су предуги,
 баш као ова зима у којој асфалт
 под тежином снијега плаче,
 баш као мртве љубави које се одуговлаче
 након истека рока трајања,
 отишла сам у паб да се изгубим усред стајања
 поред билијарског стола,
 док неко удара куглу са друге стране,
 и док та кугла, као тане,
 проналази свој циљ.

Окружена криглама пива,
 шапућем себи да сам још жива,
мој живој није твој дар,
мој живој није наш квар
одбијам сједићи на каучу као ствар
за живој слаба,
 премда цаба,
 јер осим туге
 не ћутим ништа усред желуца,
 и јер мртво срце не куца
 једнако на свим мјестима,
 упркос дидактичким приповијестима,
 упркос жељи да се бол избрише као усне мокре од пива,
 салветом,
 мртво срце је мртво,
 и више није
 у симбиози са свијетом.

Мртва твар су и ове кугле, које су метафорично округле,
 и које у пабу „Црквени миш” (и скромном попут тог миша)

ударам преко зеленог плиша,
јер желим да у себи нокаутирам тугу,
и да изнађем неку стварност другу,
које нема,
и коју не умијем именовати.

Све би се, да оног краха љубави није било,
посложило,
живот би био златна савана,
живот би био сунчана страна,
и Копакабана
у Дубровнику
и одражавао би твоју слику,
(прекрасне боје, обрве твоје, бедра која ко јарболи стоје),
живот би био осјећај среће, и оно што ме сад неће,
радост.

Она никада није навратила,
није нас никад обухватила,
радост је из мене одавно исхлапила,
као кап воде из еспресо шоље у пијеску,
њу нисам никада доживјела у пуном бљеску,
који човјека обасја као милост бога,
радост је била онај гост кога
желиш угостити а који никада није намјеравао доћи,
била је август за који знаш да ће проћи
још док се у децембру чека,
била је чежњење
за које нема лијека,
и које вјечно шаље извињења,
била је она ведрина исхињена,
и лаж коју себи морамо говорити
да бисмо од себе нешто пробали створити
– радост је била као она бајка
у којој сиротињи баце окрајак,
па нека ужива (или поломи зубе),
радост је била за оне који хармонично љубе,
а не за нас.

Усред „Црквеног миша”
радост није нека категорија присутна
и виша,
не осјећам је док циљам ову билијарску куглу

јер тамо у углу
 као цртеж фигуре у угљу,
 стојиш са непоколебљивим ставом
 – она ми клима главом,
 она је халуцинација,
 она је збир свих наших осцилација,
 она је дио намјештаја у овом пабу званом „Црквени миш”,
 чији зелени плиш
 изгледа сиво,
 и чија унутрашњост смрди на пиво,
 и пивски дах,
 и на страх.

Одувијек сам хтјела бити неустрашива,
 одбијала сам да будем плашљива,
 мој идол није била жена у циркусу
 која је за публику пресјечена напола,
 (и која за тобом пати, док је режеш),
 мој идол била је жена коју не умијеш да завежеш,
 и која се чак ни теби не умије приволити,
 њу ће ове билијарске кугле опколити
 као осе,
 њене усне нису научиле да просе
 ништа.

Она ће уздићи своја рамена, као знамење,
 она ће носити своје камење,
 она ће обући љепше хаље,
 за даље,

она одбија сједити на каучу
 као ствар.

20. 11. 2022, Торонто

МОЋ РЕКЛАМЕ ЗА КОСУ, НА РАСКРШЋУ УЛИЦА КЕНЕДИ И ЛОРЕНС

У заходу библиотеке Фервју,
иза преграде од лима
чула сам да неко жалостан има,
неко јеца, као да је малено дијете,
као да је на мјесту пикадо мете,
у пабу,
неко је јецао ону мелодију слабу,
пун јада,
оним ритмом којим киша пада,
и рекох,
are you ok, шта вас мучи сада,
nothing, рекла је особа иза преграде,
туђе ријечи из мог живота ме не ваде,
туђа љубазност је нереалност,
туђа питања нису љестве којим се могу дићи са дна,
немам куда, преварена и злостављана сам ја,
и не може ми помоћи нико,
немам никог и ништа и ни толико,
ја сам безначајнија од зрна граха,
мој мозак је пун оних модрица страха,
и свака је крупна као патлиџан,
и свака је филигранска, као фин филџан,
ја имам име а немам документе,
ја имам потребе али немам аргументе
који би значили да ми помогне ико,
– ја сам нико.

Изишла сам да оперем руке,
и угледала то лице опепељено од муке,
– поред порцуланског лавабоа
боје снијега,
сићушна као влат траве испод бријега,
стајала је власница лошег сакоа
давно купљеног у Армији Спаса,
одједном без гласа –
носила је од скаја торбу,
на лицу борбу,
а на образу сузе налик јајима,
није стремилa загрљајима,
рекла сам,

сушра је нови дан,
 рекла је,
 немам њге сјаваши, и немам сџан,
 овај живот је одвратан сан
 у којем се будим искориштена и глупа,
 у којој ме зли људи поткрадају и отварају и напуштају,
 као да сам шупа,
 ја не знам како кренути даље,
 моја душа је заборавила све лијепе детаље,
 ја се њих не могу сјетити,
 мене више неће стрефити,
 јер се немам на кога ослонити,
 мени нико ништа неће поклонити,
 ја у торби немам нити цента, ни толико,
 – ја сам нико.

Рекла сам,
 свачије сузе у свемиру значе,
 помисли на то, ти жено која плачеш,
 ја не знам да ли је твоја мука од бога,
 или је дрога,
 или су те уништили ти људи који нису добри,
 јер људи умију бити отровнији од кобри,
 чак и када не желе да се понашају тако,
 али у заходу библиотеке није плакати лако,
 почнимо тиме, *имаш ли име?*

Моје име је Шона,
 рекла је она,
 али то није битно неком,
 ја нисам обухваћена сликом,
 ниједном,
 хоћу ли живјети, то је свеједно,
 бог зна да нисам живјела уредно,
 ја немам мјесто богоугодно,
 ја нисам у заходу библиотеке јер волим књижевне ретке,
 већ јер се тако најлакше згријати,
 а ви сте госпођа, и то вам неће пријати,
 нису ме дружевност нити књижевност довеле ту,
 већ топлина затворене просторије,
 и богу хвала што створи је,
 ја сам упропастила себе сву, ја сам на дну,
 са којег до површи не можеш ни криком,
 – ја сам нико.

Рекох,
иешко је биџи жив човјек у свакој средини, да се иреживи мораи биџи Худини,
али Торонто је ипак тако велики град, и прије него пригрлиш пад,
у њему мора да постоји ивој неко,
– на раскрићу улица Кенеди и Лоренс, рекла је, али шо је далеко,
и тамо не могу стићи,
и немам чим ићи,
то је раскршће на крају свијета,
а вани је минус двадесет три,
и мене су напустили сви,
и мени су узели све,
мени је живот рекао не,
мене је насанкало сто педесет бараба,
ниједан принц, а ја сам постала жаба,
ја сам се дружила с погрешном кликом,
ја сам се вољела с погрешним ликом,
– ја сам нико.

Рекох,
небитно је гдје си раније била,
у свакоме бол је дангубила,
свакоме понекад зафале крила,
свакога одере виша сила,
одвешћу те до аутомобила,
немој да мислиш на тугу и слом,
јер ако је тамо бар привремен дом,
одвешћу те на раскршће то,
Кенеди и Лоренс.

Док сам је возила, шутјела је Шопа,
вани се комешала цијела васиона,
више није говорила своје муке,
имала је оне грубе руке
какве имају чистачице, или наркоманке,
какве је имала и одбачена мајка Ивана Цанкара из читанке
мога дјетињства,
могла сам да замислим да је то жена иста,
рекла је,
хвала, мене су повриједили људи лоши,
мене су у канце узели олоши,
рекох,
понекад мислиш да не знаш гдје си,
понекад живот се окрутно деси
али сутра је нови дан, који има другачији план,

нека ти живот буде као она ТВ реклама,
у којој се појављује она холивудска дама,
Џенифер Анистон,
па се пење на свој рекламни трон,
и каже:
Хоћу шамџон џај,
он ми даје сјај
он је мој рај,
нећу друџи крај,
и одлука је само једна,
– зајшо шјшо сам свеџа вриједна.

Рекох,
немој да замишљаш стварност гадну и босу,
нити да понављаш да живот није фер,
већ мисли о тој реклами за косу,
и реци ко да си Џенифер,
сва магична и медна
– *зајшо шјшо сам свеџа вриједна.*

Црна је ноћ све растакала,
али Шона више није плакала
кад стигли смо до раскрснице Кенеди и Лоренс,
рекла је, Џенифер Анистон, *she isn't nonsense*,
она је моја омиљена од свих,
рекох,
покушај да се држиш ријечи тих, као дављеник копна,
чак и када је стварност безизгледна, а мозак боли као да му пуца опна,
за џрљави живоџ хоћу шамџон џај,
он ми даје сјај,
он је мој рај,
нећу друџи крај,
и одлука је само једна,
– зајшо шјшо сам свеџа вриједна.

Напречац се са сједишта дигла,
оставила ме, као што је до ме и стигла,
и отклинула је у хладну торонтанску ноћ
која се мразем већ ледено прозлила,
и док сам својој кући возила,
као да је крај мене остала,
као да је и даље ту сједила,
као да се крај мене заледила,
њен мирис,

њена борба,
њена шворба,
њена од скаја шорба,
са десне сџране волана,
и шапутала сам,
нека јој бої дадне милион бољих дана
дала ми је огледало веће
та жена која плаче бебеће,
а нисам знала чему бијох те среће,
ја притискам папучицу гаса, она се дави у снијегу до паса,
зашто су вилењаци наше стазе укрстили,
што нас у исту причу уврстили,
кад свака у свој космос мора поћ,
и шапутала сам

...нека је барем обасја она моћ
оне рекламе за косу и њених ријечи,
(од којих свака као ојсџанак звечи,
и као зайовијест и сџовједна)
– зашто што сам свећа вриједна.

22. 12. 2022, Торонџо